

تخاصم آمریکا و روسیه بر سر پرونده اوکراین شدت گرفت؛

پناهجویان و لوکاشنکو؛ کارت‌های بازی پوتین

فرشاد گلزاری

از حدود یکماه پیش تاکنون، بخش اعظمی از اخبار حوزه سیاست و امنیت بین‌الملل به پرونده اوکراین اختصاص یافته است که به نوعی باید این روند را یک وضعیت نادر و کم‌سابقه دانست. شاید عده‌ای مدعی باشند که مشابه این روند را در سال ۲۰۱۴ میلادی و زمانی که انقلاب اوکراین از میدان استقلال کی‌یف آغاز شد، مشاهده کرده‌اند؛ اما از دو نظر این تحلیل و نگرش کاملاً مردود است. دلیل اول این است که آنچه سال ۲۰۱۴ در اوکراین رخ داد به نوعی در نمای اول یک تقابل پنهان میان آمریکا و روسیه بود که سپس به یک رویارویی سیاسی با درون مایه امنیتی منجر شد و در نهایت حکومت یانوکویچ که مورد حمایت مسکو بود سقوط کرد و او هم از طریق شرق اوکراین به روسیه گریخت. در آن زمان هیچ تقابل نظامی میان

آمریکا و روسیه در پرونده اوکراین رخ نداد و در نهایت این کرملین بود که جدایی طلبان مورد حمایتش را در شرق اوکراین مستقر کرد و اوضاع را به نفع خود تغییر داد. جالب اینجاست که روس‌ها در آن زمان برای آنکه در اوکراین یک قدم جلوتر از آمریکایی‌ها باشند، شبه‌جزیره استراتژیک کریمه را بنا بر دیدگاه خود به خاک فدراسیون روسیه ضمیمه کردند که البته تحریم‌های زیادی تا به امروز علیه آنها از سوی اروپا و آمریکا اعمال شد. دلیل دوم که می‌گوییم فضای تقابل فعلی روسیه و آمریکا با یکدیگر متفاوت به نظر می‌آید، سیاست خارجی ایالات متحده است. در سال ۲۰۱۴ باراک اوباما در کاخ سفید حضور داشت و جو بایدن هم معاون وی بود و حالا بایدن کنترل کاخ سفید را در دست دارد. شاید از نظر کلیات، سیاست خارجی بایدن شبیه اوباما باشد؛ اما در عمل اولویت فعلی آمریکایی‌ها چین است، نه روسیه. بر این اساس آنچه در صحنه سیاسی و سپس

میدانی می‌بینیم، کاملاً با سال ۲۰۱۴ تفاوت دارد اما اظهاراتی که طی دو سه روز گذشته در مورد اوکراین از سوی مسکو و واشنگتن مطرح شده نشان‌دهنده پرده دیگری از تهدیدها علیه دو طرف این پرونده است. معاون همین راستا کارن دونفرایدر معاون اروپایی و اوراسیایی وزیر امور خارجه آمریکا روز گذشته (شنبه) اعلام کرد که تمام گزینه‌ها برای چگونگی واکنش به تجمع بزرگ و غیرعادی نیروهای روس در مرز اوکراین روی میز است و ناتو پس از رایزنی‌ها، اقدامات بعدی را مشخص می‌کند. او از این گزینه‌ها به عنوان یک جعبه ابزای علیه روسیه یاد کرد که نشان می‌دهد واشنگتن به دنبال استفاده از تمام اهرم‌های فشار خود علیه مسکو است. هم‌زمان با این مواضع وزارت امور خارجه آمریکا، شبکه سی‌ان‌ان به نقل از منابع آگاه گزارش داد آمریکا پس از تقویت نظامی ادعا شده روسیه در مرز با اوکراین، ارسال تسلیحات، کمک‌های نظامی و مشاوران نظامی بیشتر به کی‌یف را در دست بررسی

وزرای امور خارجه این ائتلاف در نشست سه‌شنبه هفته جاری درباره مهم‌ترین مسائل امنیتی از جمله بسیج نظامی روسیه در نزدیکی اوکراین و بحران مهاجرت در مرز بلاروس مذاکره خواهند کرد. وی تصریح کرد که وزرای کشورهای عضو ناتو درباره ادامه بسیج نظامی روسیه در داخل و اطراف اوکراین که بی‌دلیل و غیرقابل توضیح است، رایزنی خواهند کرد. نکته‌ای که در این میان باید مورد توجه قرار بگیرد این است که دبیر کل ناتو و شرکای ایالات متحده در اتحادیه اروپا به دنبال آن هستند تا بحران پناهجویان

کرملین برای آنکه اروپایی‌ها را از بحران دوباره پناهجویان بترساند، الکساندر لوکاشنکو، رئیس‌جمهوری بلاروس را به جان اتحادیه اروپا انداخته است تا باعث عقب‌نشینی آنها شود، چرا که او صریحاً پیشنهاد سفر به مرزهای غرب اروپا به پناهجویان داده است

اشاره شد. او در جایی از سخنان خود اعلام کرد که «ناتو پس از رایزنی‌ها، اقدامات بعدی را مشخص می‌کند». این دقیقاً به معنای آن است که ایالات متحده نمی‌خواهد به تنهایی وارد چالش با روسیه شود. دبیر کل ناتو در این راستا به صورت واضح اعلام کرده که اگر روسیه از زور در برابر اوکراین استفاده کند، این اقدام بها و پیامدهایی برایش خواهد داشت؛ چرا که این دومین بار در سال جاری میلادی است که روسیه یک نیروی بزرگ و غیر معمول را در این منطقه مستقر کرده است. اما در این میان به نظر می‌رسد که علیرغم بالا گرفت تنش‌ها، کاخ سفید تا حدودی راضی به شروع درگیری میان واشنگتن و مسکو نیست. اگر چه بایدن در جمع خبرنگاران اعلام کرده که متعهد به دفاع از تمامیت ارضی اوکراین است اما او از احتمال رایزنی با ولادیمیر پوتین و ولودیمیر زلنسکی، هم‌تایان روس و اوکراینی خود در مورد تنش‌های اخیر با محوریت کی‌یف خبر داده است. این مواضع بایدن به نوعی می‌تواند به عنوان یک ترمز و مانع برای جلوگیری از برخورد نظامی و سخت میان دو ابر قدرت یعنی روسیه و آمریکا باشد اما این در حالیست که روس‌ها اعلام کرده‌اند که به هیچ وجه نمی‌خواهند به اوکراین حمله کنند. حال باید دید انکار مسکو و اصرار واشنگتن راه به کجایی برد.

ایالات متحده نمی‌خواهد به تنهایی وارد چالش با روسیه بر سر اوکراین شود و در این راستا دبیر کل ناتو هم به صورت واضح اعلام کرده که اگر مسکو از زور در برابر اوکراین استفاده کند، این اقدام پیامدهایی برایش خواهد داشت

دارد. این کمک‌ها شامل خمپاره و موشک‌های ضدتانک و ضدزره جدید جاولین می‌شوند. سامانه‌های دفاع هوایی، مانند موشک‌های استینگر نیز در دست بررسی هستند و وزارت دفاع آمریکا در حال اعمال فشار برای اعزام سلاح‌هایی مانند بالگردهای میل-۱۷ است که پیش‌تر قرار بود به افغانستان فرستاده شوند.

پناهجویان، قربانیان جنگ قدرت‌ها
پس از انتشار این اخبار، نینس استولتنبرگ، دبیر کل ناتو اعلام کرد

جهان‌نما

رهبران روسیه، ارمنستان و آذربایجان بیانیته مشترک صادر کردند؛
شاخه زیتون پوتین
برای علی‌اف و پاشینیان!

رئیس‌جمهور روسیه، نخست‌وزیر ارمنستان و رئیس‌جمهور آذربایجان پس از دیدار سه‌جانبه، بیانیته مشترک صادر کردند. به گزارش اسپوتنیک، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان و نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، بیانیته مشترکی درباره نتایج مذاکرات سه‌جانبه در سوچی صادر کردند. در بیانیته مشترک در پایان نشست سه‌جانبه سران روسیه، ارمنستان و جمهوری آذربایجان گفته شده است: ما توافق کردیم که تلاش‌های مشترک با هدف تسریع راه حل‌های ممکن برای مسائل باقی‌مانده از بیانیته‌های ۹ نوامبر ۲۰۲۰ و ۱۱ ژانویه ۲۰۲۱ افزایش دهیم.

پوتین، در این خصوص گفت: در پایان این نشست سه‌جانبه، بار دیگر از رئیس‌جمهور آذربایجان و نخست‌وزیر ارمنستان به خاطر توافق برای سفر به روسیه و گفتگو در خصوص وضعیت کنونی درباره حل و فصل مسائل قره‌باغ و در کل منطقه، تشکر کنم. ما باید از همان ابتدا این را بگویم، امروز بسیار سازنده کار کردیم، این یک تحلیل عمیق از وضعیتی بود که امروز ایجاد شده است. پوتین اظهار داشت که در مذاکرات سه‌جانبه با الهام علی‌اف، رئیس‌جمهور آذربایجان و نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر ارمنستان، توافق شد که تا پایان سال جاری ساز و کارهایی برای تعیین مرز میان ارمنستان و جمهوری آذربایجان ایجاد کنند؛ هیچ مانعی برای این کار وجود ندارد. رئیس‌جمهور روسیه تصریح کرد: می‌خواهم یادآوری کنم که ما در خصوص شماری از موضوعاتی که من آنها را کلیدی می‌دانم به توافق رسیده‌ام. اولین آنها ایجاد ساز و کارهایی برای مرزبندی و تهدید حدود است که توافق کردیم تا پایان سال جاری این کار را انجام دهیم. امیدوارم هر چه زودتر این اتفاق بیفتد و هیچ مانعی برای ایجاد این ساز و کارها وجود ندارد. پوتین پس از این دیدار گفت: ما با جزئیات زیادی در مورد مسائل اقتصادی و توسعه روابط اقتصادی صحبت کردیم و مهم‌تر از همه، به عنوان اولین گام، در مورد رفع انسداد کریدورهای حمل و نقل صحبت کردیم. این موضوع درباره راه‌آهن و ارتباطات جاده‌ای نیز صدق می‌کند. فکر می‌کنم در اینجا باید از معاونان نخست‌وزیر سه کشور که مدت زیادی است روی این موضوعات کار کرده‌اند قدر دانی کنیم. رئیس‌جمهور روسیه، مذاکرات خود با علی‌اف و پاشینیان را مفید و به موقع توصیف کرد و ابراز امیدواری کرد که توافقات آنها رعایت شود؛ چرا که در صورت نقض تعهدات تبعات میدانی و سیاسی زیادی به بار خواهد آمد.

شورای مشورتی میانمار:

نظامیان مردم را به گرسنگی کشاندند

یک گروه مستشاری ویژه مساله میانمار اعلام داشت، ارتش میانمار از زمان کودتای فوریه تاکنون اقدام به بین بردن آذوقه‌ها، کشتن دام‌ها و مسدود کردن جاده‌های مورد استفاده برای حمل و نقل مواد غذایی کرده است. به گزارش گاردین، شورای نظامی حاکم بر میانمار از زمانی که در اوایل سال میلادی با کودتا قدرت را در این کشور به دست گرفت، متهم به کشتن مردم به مرز قحطی طی حملات مکرر شده است. شورای موسوم به شورای مشورتی ویژه میانمار اعلام کرد، حاکمیت نظامی میانمار، منابع غذایی را از بین برده، دام‌ها را کشته و جاده‌هایی که برای نقل و انتقال غذا و دارو استفاده می‌شدند، بسته است. این شورا عنوان کرد، حملات ارتش میانمار در شمال غرب و شرق این کشور مانع از برداشت محصولات توسط کشاورزان شده است. این شورا می‌تواند مشکل از کارشناسان، از جمله مقامات سابق حوزه میانمار در سازمان تصریح کرد، جامعه بین‌المللی باید با دولت موازی مخالفان موسوم به دولت وحدت ملی میانمار که توسط سیاستمداران طرفدار دموکراسی تشکیل شده، همکاری کرده تا به جلب حمایت برای مردم برآورد. کریس سیدوتی، یک عضو سابق هیأت حقیقت‌یاب سازمان ملل گفت: جامعه بین‌الملل باید به طور رسمی با دولت وحدت ملی میانمار همکاری کند.

خبر

عراقی‌ها خواستار اخراج نماینده سازمان ملل از بغداد شدند

نماینده عراقی افزود: بیش از دو سوم رای دهندگانی که فرآیندهای سیاسی و تحمّن کنندگان نماینده آن‌ها هستند، کسانی هستند که مخالف دستکاری و تقلب رخ داده و تیریکات سازمان ملل بوده و در نتیجه نمی‌توان به شورای امنیت اجازه دخالت و تغییر توازن سیاسی در عراق در نتیجه انتخابات اخیر را به صورت مشهود و مستقیم داد.

کمیته برگزاری تظاهرات و تحمّن در مخالفت با نتایج انتخابات عراق، نماینده سازمان ملل در این کشور را دروغگو خواند و اخراج او را خواستار شد. به گزارش سایت المعلومه، ائمه‌الکرایی عضو ائتلاف دولت قانون در عراق گفت: نماینده سازمان ملل اعلام کرده است که از شواهدی که تقلب در نتایج انتخابات ثابت می‌کند، خبر نداشته است. وی به خبرگزاری المعلومه گفت: جنین هنیس پلاسختار، رئیس هیئت نمایندگی سازمان ملل در عراق (یونامی) به چارچوب هماهنگی شیعیان (احزاب شیعه معترض به نتایج انتخابات) قول داده است که شواهد تقلب در انتخابات را به شورای امنیت ارائه کند. وی افزود: نماینده سازمان ملل پس از ملاقات با چارچوب هماهنگی، از شواهدی که طرف‌های این چارچوب ارائه کرده‌اند و کار کمیسیون انتخابات و دخالت‌های خارجی در فرآیند انتخابات را محکوم می‌کند، جا خورد. این

خبر

مراکش درباره احتمال وقوع جنگ با الجزایر هشدار داد

که الجزایر به راه انداخته و اینکه آیا قصدی برای آغاز جنگ در منطقه دارد، گفت: واقعا دوست دارم این اتفاق هرگز نیفتد. این دیپلمات مراکشی افزود: مسؤولیت اول الجزایر برای ایجاد و استمرار مناقشه بر سر منطقه صحرا در سطح بین‌المللی شناخته شده است و مخالفت آن با از سرگیری سلسله نشست‌ها در واقع فراری رو به جلو است.

نماینده دائم مراکش در سازمان ملل تاکید کرد که الجزایر با آغاز تنش علیه کشورش در تلاش است از وضعیت اقتصادی و اجتماعی سخت خود فرار کرده و آن را پنهان کند. به گزارش اسپوتنیک، عمر هلال، نماینده مراکش در سازمان ملل در مصاحبه‌ای با مجله آمریکایی نیوز لاکس اظهار کرد: الجزایر به جای اینکه اشتباهات خود را متوجه شود، به شدت تلاش می‌کند مراکش را مقصر تمامی مشکلات خود نشان دهد اما خوشبختانه مردم الجزایر این کمپین روزانه بدنام‌سازی را همراهی نمی‌کنند. عمر هلال در ادامه گفت: با وجود تمامی اتهام‌های دروغین و تنش‌های الجزایر به راه انداخته، مراکش موضعگیری مسؤولانه و متفکرانه‌ای را در پیش گرفت زیرا مراکش کشوری نیست که جنگ را ترجیح دهد بلکه کشوری صلح‌طلب است. نماینده دائم مراکش در سازمان ملل در پاسخ به سوالی درباره تنش‌های

منبع نظارتی: فعالیت راکتور اتمی کره شمالی ادامه دارد

تصاویر ماهواره‌ای اخیر نشان می‌دهد که کره شمالی فعالیت یک راکتور اتمی تولیدکننده پلوتونیوم را در مجتمع اصلی هسته‌ای خود موسوم به یونگبین ادامه می‌دهد. به گزارش یونپ، سایت نورث ۲۸ که فعالیت‌های اتمی کره شمالی را رصد می‌کند تصاویر جدید ماهواره‌ای را از مجتمع یونگبین منتشر کرد که نشان می‌دهد این کشور به فعالیت یکی از راکتورهای پنج‌مگاواتی برای تولید شش کیلوگرم پلوتونیوم در سال ادامه می‌دهد که ماده موثر در تولید بمب اتمی است. این وبسایت همچنین اعلام کرد: بخاری که از سالن ژنراتور راکتور خارج می‌شود نشان می‌دهد حداقل یکی از ژنراتورها در حال کار است. در ضمن، آب به صورت مداوم از لوله کمکی به سمت کانالی منتهی به رودخانه کوریونگ تخلیه می‌شود که برای خنک کردن راکتور مورد استفاده قرار می‌گیرد. وبسایت مذکور همچنین اعلام کرد، فعالیت جدید این راکتور قابل توجه است چون این مواد مورد نظر رهبر کره شمالی است.

تشدید مخالفت‌ها با حضور نظامی فرانسه در نیجر

به دنبال ورود کاروان نظامیان فرانسه از بورکینافاسو به نیجر، جنبش «ورق را برگردانیم» متشکل از ۲۰۰ سازمان مدنی در این کشور، خواستار برگزاری راهپیمایی مسالمت‌آمیز در روز ۵ دسامبر (۱۴ آذر) در مخالفت با حضور نظامیان فرانسوی در منطقه شد. کاروان نظامیان فرانسوی که عازم مالی بود، پس از افزون بر یک هفته سرگردانی در بورکینافاسو به دلیل بسته شدن مسیر توسط معترضان وارد نیجر شد. صداهای معترض در شهر کایادر روز ۱۹ نوامبر، کامیون‌های لجستیکی و خودروهای زرهی فرانسوی را در حین عبور از بورکینافاسو محاصره کردند. این کاروان نظامی پس از ترک ساحل عاج به گائورفت تا از طریق بورکینافاسو خود را به نیجر رساند. به نوشته الجزیره، کاروان نظامی فرانسوی پس از مذاکره با سازمان دهندگان اعتراض‌ها در بورکینافاسو توانست این کشور را ترک کند. به دنبال ورود نیروهای فرانسوی به نیجر، رئیس‌جمهوری نیجر شامگاه جمعه از فرانسه قدر دانی کرد.

